

de GERECHTSDEURWAARDER

NIEUWS EN ACHTERGRONDEN, BESCHOUWINGEN EN OPVATTINGEN VAN EN OVER DE BEROEPSGROEP EN HAAR WERKVELD

Geen heil in een 'supergriffie'

Niet dralen

**Renteberekening:
de aanbevelingen van
de KBvG commissie**

**De kantoorbetekening
ex art. 63 Rv in relatie
tot de BetVo-II**

de GERECHTSDEURWAARDER

De *Gerechtsdeurwaarder* is een uitgave van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG). In de *Gerechtsdeurwaarder* leest u nieuws en achtergronden, beschouwingen en opvattingen van en over de beroeps-groep en haar werkveld. Het blad wordt verspreid onder alle leden van de KBvG en externe relaties.

VERSCIJNINGSFREQUENTIE

6 x per jaar

CONTACTINFORMATIE KBVG

Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG)
Prinses Margrietplantsoen 49
2595 BR Den Haag
E-mail: kbvg@kbvg.nl
website: www.kbvg.nl

REDACTIE

Nienke van Bockhooven (hoofdredacteur)
prof. mr. Ton Jongbloed
mr. Bart van Ratingen
mr. Karen Weisfelt (hoofdredacteur)

REDACTIESECRETARIAAT

Bureau KBvG

FOTOGRAFIE

Hollandse Hoogte
Shutterstock.com

VORMGEVING

SD Communicatie, Rotterdam

UITGEVER

Sdu Uitgevers
mr. Lies Kromhout
Postbus 20025
2500 EA Den Haag
telefoon: 070 378 97 34

ISSN: 1876-7524

ABONNEMENTEN

KBvG-leden ontvangen de *Gerechtsdeurwaarder* gratis. Hun wordt verzocht adresmutaties alleen door te geven aan het Bureau van de KBvG, dat per nummer een actueel adresbestand levert aan de uitgever. Overige abonnees wordt verzocht adresmutaties door te geven aan de abonneementenadministratie door middel van het opsturen van de envelop met de gewijzigde gegevens aan Sdu Klantenservice, postbus 20014, 2500 EA Den Haag. De prijs van een abonnement is € 83,70 per jaar excl. btw en incl. verzend- en administratiekosten. Prijswijzigingen voorbehouden.

ABONNEMENTENADMINISTRATIE

Sdu Klantenservice Postbus 20014, 2500 EA Den Haag
tel.: 070-3789880, fax: 070-3789783
Een abonnement kan op ieder gewenst tijdstip ingaan en geldt tot wederopzegging, tenzij anders overeengekomen. Partijen kunnen ieder schriftelijk opzeggen tegen het einde van de abonnementsperiode, met inachtneming van een opzegtermijn van twee maanden.

ADVERTENTIEACQUISITIE

Voor advertenties bel: 070 378 05 62 of stuur een e-mail naar advertentie.juridisch@sdu.nl

© KBvG, Den Haag, 2013

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de door de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden vervaelvoudigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever of de KBvG. De bij toepassing van art. 16B en 17 Auteurswet wettelijk verschuldigde vergoedingen wegens fotokopieën, dienen te worden voldaan aan de Stichting Reprorecht, Postbus 882, 1180 AW te Amstelveen. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

4 | Geen heil in een 'supergriffie'

Hij spreekt met een knipoog over zichzelf als 'de jongste bediende'. Sinds een klein half jaar is voormalig advocaat en hoogleraar internationaal privaatrecht Martijn Polak raadsheer in de Hoge Raad der Nederlanden. De Gerechtsdeurwaarder vroeg hem naar zijn visie op de toekomst van de procesinleiding en de rol van de gerechtsdeurwaarder.

En verder

- 4 | Geen heil in een 'supergriffie'
- 8 | Niet dralen
- 12 | De aanbevelingen van de KBvG commissie Renteberekening
- 17 | Column: Sympathie en zelfpromotie
- 18 | KBvG nieuws
- 20 | De kantoorbetekening ex artikel 63 Rv in relatie tot de BetVo-II
- 24 | Op weg naar een herwaardering van het beslag- en executierecht

HO®
2013
KEURMERK

Verenigd
uitgeversverbond
Groep uitgevers voor
vak en wetenschap

8 | Niet dralen

Freek Ossel is sinds 2008 als wethouder verantwoordelijk voor het armoedebeleid in de hoofdstad. Een beleid dat onder zijn aansturing de afgelopen jaren een stuk effectiever is geworden. Betere samenwerking met maatschappelijke partners, maar vooral sneller slagvaardig optreden als de problemen beginnen te ontstaan zijn de twee belangrijke pijlers onder het Amsterdamse model. “Gemiddeld wachten schuldenaren vijf jaar voordat ze in actie komen. Dan is het vaak echt te laat.”

12 | De aanbevelingen van de KBvG commissie Renteberekening

Op 14 januari 2012 kopte het Algemeen Dagblad groots op de voorpagina: “Deurwaarder kleedt cliënt financieel uit. Kantoren berekenen schuldenaar rente op rente”. De KBvG wees er in een persbericht op dat het standaard tuchtjurisprudentie is dat de gerechtsdeurwaarder verantwoordelijk is voor de goede werking van zijn automatisering en als mocht blijken dat de automatisering fouten bevat, dat de gerechtsdeurwaarder die dan onmiddellijk moet herstellen. Het Bureau Financieel toezicht stelde een onderzoek in en concludeerde in haar in december 2012 verschenen rapport dat de verschillen in renteberekening beperkt zijn en in ieder geval niet ten voordele komen van de gerechtsdeurwaarder.

Geen heil in een 'supergriffie'

Hij spreekt met een knipoog over zichzelf als 'de jongste bediende'. Sinds een klein half jaar is voormalig advocaat en hoogleraar internationaal privaatrecht Martijn Polak raadsheer in de Hoge Raad der Nederlanden. De Gerechtsdeurwaarder vroeg hem naar zijn visie op de toekomst van de procesinleiding en de rol van de gerechtsdeurwaarder.

Mijnheer Polak, we leggen u om te beginnen graag een aantal stellingen voor. De eerste luidt: 'Bij het uitbrengen van de dagvaarding is in ongeveer 60 % van de gevallen persoonlijk contact met degene die wordt uitgenodigd deel te nemen aan een juridische procedure. Dat is het moment waarop de gerechtsdeurwaarder als onafhankelijk openbaar ambtenaar de brug kan slaan tussen de werkelijkheid zoals hij die ter plaatse aantreft en de juridische vertaling die daarvan gemaakt moet worden.'

“Dat percentage moet ik voor waar aannemen, maar verder lijkt het mij evident dat de deurwaarder meer doet dan als een soort veredelde postbode iets door de brievenbus te duwen. Kijk, de mondelinge betekening van de dagvaarding is een – ik zeg niet: de enige – oplossing voor het probleem: hoe krijgen we het voor elkaar dat een zekere persoon begrijpt wat van hem of haar gevraagd wordt? Juist aan de rafelranden van de maatschappij bevinden zich veel mensen die moeite hebben

met het lezen van brieven of die officiële stukken wegstoppen achter de bank in de hoop dat het dan wel overwaait. Ook deze mensen moet duidelijk worden gemaakt dat het vijf voor twaalf is, maar dat door snel te betalen erger kan worden voorkomen. Ik zie dat als een serieuze taak van de deurwaarder en wil deze stelling dus graag onderschrijven.”

De tweede stelling luidt: 'De controle door de gerechtsdeurwaarder van de juridische juistheid van het procesinleidend document is van cruciaal belang om aan de hand van het vonnis dat de rechter uiteindelijk velt executoriale maatregelen te kunnen laten nemen door de gerechtsdeurwaarder.'

“Daar ben ik iets minder stellig in, omdat ik – vanuit mijn eigen verleden in de advocatuur – geneigd ben dat de primaire taak van de advocaat te vinden. Die moet ervoor zorgen dat de inhoud van de dagvaarding juridisch klopt en de deurwaarder kan dat maar zeer ten dele controleren omdat hij niet over voldoende inhoudelijke

gegevens beschikt. Hij kan natuurlijk wel naar de formele vereisten kijken, maar verder moet en mag hij eigenlijk ervan uitgaan dat die juridische juistheid van het procesinleidend instrument geen issue is.”

Gaan we door naar de volgende stelling. 'Het is correct dat de vervuiler betaalt. In plaats van dat de kosten van de juridische toetsing van het procesinleidend document komen te liggen bij de belastingbetaler omdat de griffie dat werk moet verrichten en daartoe qua mankracht en expertise geëquipeerd zal moeten worden, worden de kosten van een correcte procesinleiding neergelegd bij diegene die die juridische procedure noodzakelijk maakt.'

“Dat vind ik een belangrijk punt. De kosten zijn nu voor een deel geprivatiseerd. Met de operatie die het ministerie nu voorstelt zouden we dat weer allemaal terughalen naar de overheid en de griffies belasten met werk dat nu ten dele privaats gebeurt. Dat is wel een beetje tegen de geest van de tijd in, zou ik zeggen. En ook inconsequent, zelfs als die overheid de kos-

ten doorrekenen in de griffierechten - met alle nadelen die dat weer meebrengt. Het kan, maar ik zie niet direct het voordeel ervan. Dus ook deze stelling snijdt hout, wat mij betreft.”

Stelling vier: ‘In rechtsstatelijk opzicht is een model waarbij de griffie verzoekschriften juridisch technisch aanvult een ongewenst fenomeen want in strijd met de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht. Daar waar eiser geholpen wordt doordat de griffie hem erop attendeert dat het verzoekschrift bijvoorbeeld niet tegen de juiste rechtspersoon is gericht, zal gedaagde van de griffie moeten kunnen verlangen dat hij in dezelfde mate op weg wordt geholpen.’

“Een constructie waarin de griffie zich ook inhoudelijk met de zaak gaat bemoeien en bijvoorbeeld correcties gaat suggereren - dat lijkt mij geen goed idee. Je neemt als griffie een stuk in ontvangst, je kunt de indiener er nog op wijzen dat hij tijdig zijn griffierechten moet betalen maar verdere oordelen over de inhoud zijn aan de rechter voorbehouden. We moeten niet hebben dat een griffie zich gaat mengen in het verhaal waarmee een verzoeker of eiser zich tot de rechter wendt. Dat bedreigt de ‘equality of arms’, waarbij beide partijen met ieder hun eigen juridische bijstand hun verhaal komen doen bij de rechter. Dus als we al toegaan naar een model waarin de overheid taken van de deurwaarder overneemt, dan moet dat niet tot een soort ‘supergriffie’ gaan leiden. Daar zie ik weinig heil in.”

Tot slot: ‘De gerechtsdeurwaarder komt ook op voor de belangen van de schuldenaar door informatie te geven en door te wijzen naar instanties voor schuldhulpverlening; de griffie zal deze rol waarschijnlijk niet kunnen vervullen.’

“Ik ben inderdaad bang dat dit snel zal uitmonden in het versturen van wat standaardbriefjes, waarmee het een soort papieren exercitie wordt. Dit is natuurlijk een aanvulling op de eerste stelling: mondeling contact is gewoon in veel

gevallen heel belangrijk. Dat zal ongetwijfeld verloren gaan als een ‘supergriffie’ dat werk moet overnemen. Waarmee ik niet wil zeggen dat griffies hun werk niet goed doen: integendeel, het is nu al een enorme kluit om de logistiek rondom een dossier in goede banen te leiden. Ook hier weer: je kunt best wel wat op het werk van de deurwaarders afdingen, maar je moet wel heel goed weten waar je aan begint als je dingen gaat veranderen, anders is het de moeite niet waard. Dan wordt het verandering omwille van de verandering.”

Ik herinner me dat het heel moeilijk was om de Duitse collega's uit te leggen dat het uitbrengen van een dagvaarding hier 70 euro kost

---

Bent u van mening dat het uitbrengen van een dagvaarding te hoge kosten met zich meebrengt?

“Ik heb een aantal keren samen met de KBvG om de tafel gezeten in het kader van de internationale samenwerking binnen Europa en de grensoverschrijdende oproeping van partijen. Ik herinner me dat het heel moeilijk was om de Duitse collega's uit te leggen dat het uitbrengen van een dagvaarding hier 70 euro kost. In Duitsland worden de meeste voorbereidende werkzaamheden kennelijk verricht op de griffie, en dan is de activiteit van het daadwerkelijke betekenen natuurlijk maar een klein deel van de kosten. Ofwel: als je slecht zicht hebt op wat de gerechtsdeurwaarder allemaal doet voor dat geld, dan kom je al snel in een kostendiscussie terecht terwijl het daar eigenlijk niet over gaat. Het gaat om: is dit nu het beste systeem om mensen duidelijk te maken dat ze voor de rechter moeten komen en dat ze nog een kans krijgen om eieren voor hun

geld te kiezen? Dáár moet het over gaan. Natuurlijk zijn er andere modellen denkbaar. Duitsland heeft een ander systeem, maar dat kost misschien wel veel meer belastinggeld. We zijn hier ooit in de 19e eeuw mee begonnen en als we toen iets anders hadden bedacht, dan was de dagvaarding nu geen onderwerp van discussie. Maar nu we de dagvaarding eenmaal hebben zou ik zeggen: laten we kijken hoe we het systeem kunnen verbeteren, in plaats van onze heil te zoeken in het overboord kieperen ervan.”

Wat zou u ervan vinden als de gerechtsdeurwaarder in een zo vroeg mogelijk stadium van een procedure de gedaagde de gelegenheid biedt aan te geven of hij verweer wil voeren tegen de vordering en zo ja, op welke manier hij dit wil doen? Zo kan de gerechtsdeurwaarder al bij het aanbrengen van een zaak bij de rechtbank aangeven of de zaak bij verstek kan worden afgedaan of dat verweer wordt gevoerd.

“Dat lijkt me een waardevolle suggestie van de KBvG, zowel met betrekking tot het filteren als tot het differentiëren van zaken. Het is natuurlijk veel efficiënter om niet pas op de zitting zelf te constateren dat een schikking mogelijk is als dat ook veel eerder al blijkt. En ik denk dat het voor veel schuldenaren een uitkomst zou zijn als je als deurwaarder zou kunnen zeggen: ‘ik heb vier smaken in de aanbieding en ik adviseer u om voor smaak A te kiezen, want dat is voor u veruit het goedkoopst’. Zeker als we daarmee dat hele circus van verstekverlening kunnen voorkomen, is dat pure winst. Ik merk overigens wel op dat zo'n filtermodel met de nodige waarborgen omgeven moet worden, want juristen zijn heel goed in het schieten van gaten in zo'n model. Wat natuurlijk geen beletsel mag zijn om dit bijvoorbeeld met een pilot bij een van de rechtbanken uit te proberen. Daarvoor is vernieuwing veel te belangrijk.”

A portrait of Martijn Polak, a man with curly dark hair and glasses, wearing a dark suit and a patterned tie. He is leaning his chin on his hands, which are resting on a white window frame. The background is a blurred interior with warm lighting and a large white floral arrangement.

Martijn Polak (1961) studeerde rechten aan de Universiteit Leiden en de Columbia University in New York waarna hij in 1988 promoveerde aan de Universiteit Leiden. In 1992 werd hij als hoogleraar internationaal privaatrecht en privaatrechtelijke rechtsvergelijking aan de Universiteit Leiden verbonden. Daarvoor was hij enkele jaren hoogleraar internationaal privaatrecht aan de Tilburg University. Ook was hij lange tijd als advocaat verbonden aan De Brauw Blackstone Westbroek.

Niet dralen

Freek Ossel is sinds 2008 als wethouder verantwoordelijk voor het armoedebeleid in de hoofdstad. Een beleid dat onder zijn aansturing de afgelopen jaren een stuk effectiever is geworden. Betere samenwerking met maatschappelijke partners, maar vooral sneller slagvaardig optreden als de problemen beginnen te ontstaan zijn de twee belangrijke pijlers onder het Amsterdamse model. “Gemiddeld wachten schuldenaren vijf jaar voordat ze in actie komen. Dan is het vaak echt te laat.”

‘Het is er van een beangstigende, keel-dicht-knijpende beklemming. De trapjes, de stoepjes, de kelders in schemering en avond, bij vaal licht - ze zijn als de duistere ellende-holen, waaruit gedierten opkruipen. De mensen erin, zij hebben geen blik, geen gang, geen gelaat. Het is in allen één donkere vernedering van leven.’

De onvoorstelbare armoede die schrijver Israel Querido beschrijft in zijn Amsterdamse epos ‘De Jordaan’ uit 1916 is gelukkig verleden tijd. Maar armoedebestrijding blijft een belangrijk onderwerp op de agenda van de Amsterdamse beleidsmakers, zegt wethouder Freek Ossel. Toen hij de portefeuille in 2008 overnam van Ahmed Aboutaleb was er weliswaar sprake van professionele schuldhulpverlening en tal van speciale voorzieningen, maar zag hij ook mogelijkheden voor verbetering. Ossel: “We hadden te maken met veel uitval in het schuldhulpverle-

ningstraject en ook was de logistiek niet overal op orde, bijvoorbeeld in de relatie met de gemeentelijke kredietbank. Het kon effectiever en met meer kwaliteit.”

Nu, een kleine vijf jaar later, is het hoofdstedelijk armoedebeleid in veel opzichten exemplarisch. Volgens Ossel komt dit omdat de gemeente veel meer dan voorheen maatschappelijke partners betreft bij de uitvoering van het beleid. “Om armoede te kunnen bestrijden, hebben we iedereen nodig; de overheid, particulieren, maar vooral ook organisaties en bedrijven”, zegt Ossel. “Een goed voorbeeld van betrokkenheid van het bedrijfsleven is ons Elftal tegen Armoede: elf CEO’s die meehelpen om projecten op te zetten of te ondersteunen om Amsterdammers die onder de armoedegrens leven de helpende hand te bieden. Het doel is onder meer om kwetsbare Amsterdammers financieel meer zelfredzaam te maken en hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten, bijvoorbeeld door het geven

van budgetvoorlichting en financiële educatie op scholen maar ook door het ondersteunen van zelfstandig ondernemers met ondernemersadvies.”

BOEDELBEHEER BIJ ONTRUIMINGEN

Een andere sleutel tot succes is volgens Ossel dat Amsterdam beter selecteert aan de poort. Wie in armoede leeft als gevolg van achterliggende problematiek wordt niet langer uit sociale overwegingen tot de schuldhulp toegelaten, maar moet eerst de oorzaak aanpakken. Belangrijker nog echter is dat de gemeente alles op alles zet om in een zo vroeg mogelijk stadium te interveniëren, zegt Ossel. “We hebben daartoe al in 2008 een samenwerkingsverband opgezet met de woningcorporaties Amsterdam, de stadsdelen, de Dienst Werk en Inkomen en de Samenwerkende Organisaties Maatschappelijke dienstverlening onder de naam Vroeg Eropaf. Samen proberen we het oplopen

Roessen & Roessen

bedrijfsdiensten bv

Totaalpakket ontruiming, woningschoonmaak en opslag inboedels

- Geen annuleringskosten.
- Overname van aansprakelijkheidsrisico van opslag en vernietiging van inboedels.
- Digitaal aan- en afmelden van ontruiming met behulp van een volledig geautomatiseerd planningsprogramma.
- Grote speler in de branche, met 4.400 ontruiming per jaar, waarvan 62,5 % met woningreiniging en 38% met opslag inboedel.
- Landelijke dekking, ideaal voor kantoren met meerdere vestigingen.
- Vast, met verklaring omtrent goed gedrag, eigen personeel. Snel en flexibel inzetbaar in ploegen met voorman.
- Bewaakte opslaglocatie met gesloten en verzegelbare containers voor de opslag van inboedels en in beslag genomen goederen.

Per 1 juni 2012 zijn wij ook MVO gecertificeerd!

Berkelse Poort 9 • 2651 JX Berkel en Rodenrijs
T 079-3632060 • F 079-3632065 • E info@roessen.nl
www.roessen.nl

24 april 2013 PE Actuele Ontwikkelingen binnen het Proces- & Beslagrecht 2013

Locatie: Aristo Accommodaties te Utrecht
Tijd: 13.30 uur tot 18.00 uur
Docent: de heer J. Nijenhuis
Investing: € 395,- per persoon, exclusief BTW. Inclusief locatie, lesmateriaal, catering, consumpties en registratie bij de KBvG
PE punten: voor deze cursus worden 4 punten aangevraagd bij de KBvG

9 mei 2013 PE Studiereis Marseille

Locatie: 5-sterren hotel Sofitel Marseille Vieux Port
Tijd: 4 dagen
Investing: € 1.645,- per persoon. Inclusief cursusmateriaal, registratie PE punten, vervoer van en naar het hotel/vliegveld/station, welkomstborrel en exclusief BTW. Reis- en verblijfkosten komen voor eigen rekening.

30 mei 2013 Debiteurenbeheer voor gevorderden

Locatie: Van der Valk Hotel Eindhoven
Tijd: 09.30 uur tot 16.00 uur
Docent: de heer N. Langezaal
Investing: € 395,- per persoon, exclusief BTW. Inclusief locatie, lesmateriaal, catering en consumpties.

27 juni 2013 PE Tucht recht

Locatie: Aristo Accommodaties te Utrecht
Tijd: 13.30 uur tot 18.00 uur
Docent: de heer mr. L.J. Saarloos
Investing: € 395,- per persoon, exclusief BTW. Inclusief locatie, lesmateriaal, catering, consumpties en registratie bij de KBvG.
PE punten: voor deze cursus worden 4 punten aangevraagd bij de KBvG.

10 oktober 2013 en 31 oktober 2013 tweedaagse training Zakelijk Schrijven

Locatie: Van der Valk Hotel Houten
Tijd: 09.30 uur tot 16.30 uur
Docent: mevrouw H. Graafland
Investing: € 895,- per persoon, exclusief BTW. Inclusief locatie, lesmateriaal, catering en consumpties.

Ook dit jaar is Hafkamp Opleidingen het aangewezen opleidingsinstituut voor het verkrijgen van uw PE punten.

Kantooradres: Noorderpoort 19, 5916 PJ Venlo
T (+31)77-320 17 50 • E info@hafkampopleidingen.nl
I www.hafkampopleidingen.nl

van achterstanden te voorkomen en schuldenaren tijdig toe te leiden naar relevante hulpverlening. Dat beleid is onlangs met een nieuw convenant bevestigd en erg succesvol: het aantal huisuitzettingen is sinds 2008 met circa 40% gedaald.” Desondanks vinden er in de hoofdstad nog steeds jaarlijks zo’n 850 ontruimingen plaats – iets waar Ossel persoonlijk veel moeite mee heeft. “Gemiddeld wachten schuldenaren vijf jaar voordat ze in actie komen. Dan is het vaak echt te laat”, zegt hij. “We weten doorgaans redelijk goed dat er een ontruiming dreigt en proberen dat altijd te voorkomen. Maar er is nog geen sluitend systeem: ook wij worden soms door de realiteit verrast. Daar kunnen we nog wel een slag maken.”

Gemiddeld wachten schuldenaren vijf jaar voordat ze in actie komen. Dan is het vaak echt te laat

---

Wel neemt de gemeente in alle gevallen het boedelbeheer bij ontruimingen op zich. Ossel: “Dat vinden we niet alleen netjes en beschaafd, maar het maakt ook mogelijk dat mensen een goede nieuwe start kunnen maken. Dat langetermijnperspectief moet je ook meenemen. De kosten ervan verhalen we zoveel mogelijk, dat is per geval verschillend. Uiteindelijk leggen we er als gemeente jaarlijks zo’n 60.000 euro op toe omdat we deel kosten niet kunnen verhalen.”

EETTAFEL

Op de vraag wat hij vindt van het feit dat veel gemeenten er een heel eigen beleid op nahouden als het gaat om woningontruimingen zegt Ossel: “Dat is te betreuren. Het is gewoon niet goed dat je anders wordt behandeld als je bij wijze van spreken in Wassenaar woont je dan wanneer je in Amsterdam woont. Een aantal basic afspraken tussen lokale overheden op dit punt zijn wat mij betreft zeer wenselijk. Wel moet je uitkijken dat je de boel weer niet gaat dichtregelen en straks wetgeving krijgt

die exact voorschrijft hoeveel vierkante meter van de stoep je mag gebruiken en waar dan bij wijze van spreken de eettafel moet staan.”

Ossel is van plan de komende jaren nog meer samenwerking te zoeken met stakeholders om oncontroleerbare schulden en ontruimingen te voorkomen. Hij zegt: “Dit een ongoing proces. De armoede neemt toe, de intensiteit ervan neemt toe en ook zien we meer differentiatie in de probleemgroepen, zoals werkende armen en ZZP’ers. Desondanks kennen we hier in Amsterdam geen wachtlijsten en kunnen we toe met een acceptabel budget. Maar om bij te blijven is samenwerking essentieel. Wij zijn daarom bijvoorbeeld een groot voorstander van een LIS, zodat bijvoorbeeld thuiswinkels beter kunnen screenen of ze wel moeten leveren. Dat traject staat nu weer even in de ijskast vanwege bezwaren van de banken, maar de staatssecretaris heeft mede onder druk van de G4 beloofd dat zij nog ultieme poging gaat doen om het voor elkaar te krijgen. Op onze steun kan zij rekenen.”

EEN ONGEMAKKELIJKE COCKTAIL

Als kort voor het einde van het gesprek de overheidsvordering en het rapport Paritas Passé nog ter tafel komen zegt Ossel: “Het is natuurlijk niet leuk om het te moeten constateren, maar in feite zijn wij als overheid vaak het grootste probleem. De burger die in de problemen komt stelt vaak de afdracht aan overheidsinstanties en semi-overheidsinstanties uit om eerst de meest klemmende schulden af te lossen. Misschien niet verstandig, wel heel menselijk. Intussen lopen die claims van de overheid in een gierend tempo op, zonder dat daar een Vroeg Eropaf methodiek wordt toegepast. En als er dan serieuze achterstanden zijn, dan slaan die instanties ook nog eens hard toe zonder tussenkomst van de rechter. Dezelfde overheid die afspraken maakt over een maatschappelijk aanvaardbare beslagvrije voet hoeft zich daar zelf niet aan te houden. Dat geheel is... tja. Een wat ongemakkelijke cocktail. Dat zouden we toch echt anders moeten regelen.”

Toerekening van betalingen op een vordering en
enkelvoudige of samengestelde berekening van contractuele
vertragsrente:

De aanbevelingen van de KBvG commissie Renteberekening

Op 14 januari 2012 kopte het Algemeen Dagblad groots op de voorpagina: *“Deurwaarder kleedt cliënt financieel uit. Kantoren berekenen schuldenaar rente op rente”*. De KBvG wees er in een persbericht op dat het standaard tuchtjurisprudentie is dat de gerechtsdeurwaarder verantwoordelijk is voor de goede werking van zijn automatisering en als mocht blijken dat de automatisering fouten bevat, dat de gerechtsdeurwaarder die dan onmiddellijk moet herstellen. Het Bureau Financieel toezicht stelde een onderzoek in en concludeerde in haar in december 2012 verschenen rapport dat de verschillen in renteberekening beperkt zijn en in ieder geval niet ten voordele komen van de gerechtsdeurwaarder.

JURIDISCHE DISCUSSIE

De KBvG benadrukte ook dat fouten in de automatisering los moeten worden gezien van de juridische discussie over de toerekening van betalingen aan rente en over de enkelvoudige of samengestelde renteberekening. De KBvG stelde een commissie in die werd gevraagd om aanbevelingen te doen aan de gerechtsdeurwaarders ten aanzien van deze twee vraagstukken.

Leden van de commissie Renteberekening waren:

- Mr G.J. Knijp, raadsheer gerechtshof Arnhem Leeuwarden
- Mr W.H.B. den Hartog Jager, senior raadsheer Gerechtshof 's-Hertogenbosch
- Professor mr. F.R. Salomons, hoogleraar privaatrecht, raadsheer plaatsvervanger Gerechtshof 's-Gravenhage
- Mr. J.N. Reijn, gerechtsdeurwaarder
- Mw. mr. M. Bernardt, gerechtsdeurwaarder
- W. van Bentem, rechtskundig adviseur
- J. Nijenhuis, gerechtsdeurwaarder

De commissie was in februari 2013 gereed met haar werk. In dit artikel zijn de twee aanbevelingen van de commissie opgenomen. De aanbevelingen zijn handvaten voor de (gerechtsdeurwaarders)praktijk.

AANBEVELING KBVG COMMISSIE RENTEBEREKENING TEN AANZIEN VAN DE REIKWIJDTE VAN HET BEGRIIP 'KOSTEN' IN ARTIKEL 6:44 BW

Onder de term 'imputatie' wordt verstaan: het toerekenen van een betaling op een vordering (verbintenis). In de artikelen 6:43 en 6:44 BW is de imputatieregeling van het huidige BW neergelegd. Daarbij is artikel 6:43 BW de voortzetting van artikel 1435 oud BW; artikel 6:44 BW werd voorafgegaan door artikel 1433 oud BW. De verhouding tussen de artikelen 6:43 en 6:44 BW is kortweg als volgt: eerst wordt aan de hand van artikel 6:43 BW vastgesteld op welke specifieke vordering een betaling moet worden toegerekend, en zodra daartoe een bepaalde vordering is aangewezen, wordt vervolgens de betaling ex artikel 6:44 BW in de eerste plaats toegerekend op 'de kosten', daarna op de reeds verschenen rente en tenslotte op de hoofdsom en de lopende rente. De vraag is daarbij wat nu moet worden begrepen onder genoemd begrip 'kosten'.

In artikel 6:43 BW wordt het belang van de debiteur vooropgesteld; artikel 6:44 BW dient het belang van de crediteur in die zin dat hij wordt beschermd tegen debiteuren die wel de hoofdsom doch niet

de kosten en/of de verschenen rente wensen te betalen. Met artikel 6:44 BW is aan de schuldeiser de mogelijkheid verschaft om de in artikel 6:43 lid 1 opgenomen hoofdregel van aanwijzing door de schuldenaar te doorbreken (Parl. Gesch. boek 6 p. 180). Een (zeer) terughoudende invulling van het begrip kosten doet daarom afbreuk aan de beschermingsgedachte achter artikel 6:44 BW.

In dit verband wordt opgemerkt dat artikel 6:44 lid 2 BW aan de schuldeiser slechts een weigeringsbevoegdheid toekent in geval van een aanbod tot betaling dat een van artikel 6:44 lid 1 BW afwijkende imputatie bevat. Heeft de schuldenaar een zodanige betaling eenzijdig verricht, dan heeft de schuldeiser de bevoegdheid deze alsnog te weigeren en de uit die weigering voortvloeiende verplichting tot terugbetaling zijnerzijds te verrekenen (art. 6:127 e.v. BW) met hetgeen hij aan kosten, verschenen rente, hoofdsom en lopende rente heeft te vorderen, en daarbij de volgorde van artikel 6:44 lid 1 BW aan te houden. Van het feit dat de schuldeiser van laatstbedoelde bevoegdheid gebruik maakt, dient te blijken uit de aan de debiteur gerichte verrekeningsverklaring ex artikel 6:127 lid 1 BW of eventueel uit een separate mededeling.

Voor de vaststelling van de inhoud van het begrip 'kosten' in artikel 6:44 BW kan men niet te rade gaan bij de voorloper van dit artikel in het oude recht, eenvoudigweg omdat artikel 1433 oud BW geen regeling bevatte met betrekking tot het onderwerp 'kosten'. Weliswaar bevatte het vroegere recht in artikel 1431 oud BW de regel dat de 'kosten op de betaling vallende' voor rekening waren van de debiteur, doch deze bepaling had slechts een zeer beperkte strekking en heeft geen voortzetting gevonden in het huidige artikel 6:44 BW doch in artikel 6:47 lid 1 BW. Deze laatste bepaling wijst slechts aan wie de kosten van een specifieke betaling heeft te dragen en kan dus niet als een imputatieregeling worden aangemerkt.

De aanbevelingen van de KBvG commissie Renteberekening zijn handvatten voor de (gerechtsdeurwaarders) praktijk

---

EXTENSIEVE OF RESTRICTIEVE UITLEG ?

De doctrine en de lagere jurisprudentie zijn op het punt van de vraag of het begrip 'kosten' in artikel 6:44 BW nu extensief of juist restrictief moet worden uitgelegd, niet eenduidig. Deze vraag is niettemin van groot belang, nu het praktijk is dat crediteuren, naast de (als regel onbeduidende) kosten van een betaling of van een kwitantie, vaak ook (aanzienlijke) kosten maken om tot buitengerechtelijke incasso te komen terwijl ook de proceskosten en nakosten – als toch wordt geprocedeerd – alsmede de kosten van een 'minnelijke executie' (d.w.z. een betalingsregeling ná verkrijging van een executoriale titel) zwaar kunnen wegen (e.e.a. onverlet het bepaalde bij artikel 3:277 BW in het geval van een eigenlijke executie; zie tevens hieronder). Daarmee is het belang gegeven van de in artikel 6:44 BW besloten liggende vraag in hoeverre een betaling door de debiteur van een schuld ter zake waarvan ook kosten zijn gemaakt die in beginsel onder de werking van artikel 6:44

BW zouden kunnen worden gebracht, éerst dient te worden toegerekend op die kosten.

Bij de totstandkoming van het huidige artikel 6:44 BW is de wetgever niet nader ingegaan op de inhoud van het begrip kosten; klaarblijkelijk werd dit begrip voldeende duidelijk geacht waar is volstaan met het enkele gebruik van de generieke term 'kosten'. Wel heeft de wetgever de 'kosten' gekwalificeerd als nevenrechten (Parl. Gesch. boek 6 p.181). Nevenrechten kenmerken zich daardoor dat zij verbonden zijn aan een vordering (art. 6:142 BW) en van rechtswege meegaan in de overgang van de vordering op een andere schuldeiser. Tussen de hoofdsom van artikel 6:44 BW (de vordering) en de 'kosten' (als nevenrecht) bestaat derhalve een nauw verband. Een nadere omschrijving van het begrip nevenrecht ontbreekt; de wetgever heeft zich beperkt tot een – brede en niet limitatieve – opsomming van voorbeelden van nevenrechten in genoemd artikel 6:142 BW. Daarmee is een argument gegeven om ook aan het generieke begrip kosten in artikel 6:44 BW als nevenrecht een ruime invulling toe te kennen; een sluitend argument om het begrip kosten te beperken tot kosten van betaling ontbreekt.

DUITS RECHT

Daarnaast blijkt uit de parlementaire geschiedenis dat de wetgever met artikel 6:44 BW heeft willen aansluiten bij (o.m.) het Duitse recht (par. 367 BG). Lid 1 van dit artikel luidt:

“Hat der Schuldner ausser der Hauptleistung Zinsen und Kosten zu entrichten, so wird eine zur Tilgung der ganzen Schuld nicht ausreichende Leistung zunächst auf die Kosten, dann auf die Zinsen und zuletzt auf die Hauptleistung angerechnet”.

Blijkens de Duitse literatuur wordt onder 'kosten' verstaan (Palandt 2011):

“Kosten sind Wechsel-, Proz- und VollstrgsKosten sowie alle sonst Aufwendngen, die der Gläub zur Dchsetzung seines Anspr gemacht hat für die er vom Schu, gleich welchem R Grd, Ersatz verlangen kan”.

In het voorgaande ligt besloten dat het Duitse recht, waarbij als gezegd de wetgever van het BW heeft willen aanknopen, een ruim begrip kosten kent.

De doctrine en de lagere jurisprudentie zijn op het punt van de vraag of het begrip 'kosten' in artikel 6:44 BW nu extensief of juist restrictief moet worden uitgelegd, niet eenduidig. Deze vraag is niettemin van groot belang

---

Vrijwel steeds wordt in de tekst van het huidige BW wanneer daarin het woord 'kosten' wordt gebezigd, daarbij duidelijk gemaakt waarop de desbetreffende kostensoort betrekking heeft. Een uitzondering daarop is te vinden in artikel 6:86 BW (de bevoegdheid van de crediteur om de zuivering van het verzuim door zijn debiteur te weigeren, als daarbij niet tevens vergoeding wordt aangeboden van schade en kosten). Blijkens de MvA bij artikel 6.1.8.11a (Parl. Gesch. boek 6, p. 307) kan bij 'kosten' in dit verband worden gedacht aan executiekosten en vergeefs gemaakte kosten om de prestatie te ontvangen. Daarbij kan het niet gaan om executiekosten in de strikte zin van artikel 3:277 BW, omdat bij zuivering van het verzuim sprake is van een schuldenaar die alsnog de op hem rustende verplichtingen nakomt (dus anders dan door executie in eigenlijke zin), zodat bij het begrip (executie)kosten in artikel 6:86 BW mede gedacht moet worden aan minnelijke kosten, gemaakt in een situatie waarin van (eigenlijke) executie (nog) geen sprake is. Zo beschouwd is de strekking van artikel 6:86 BW dezelfde als die van artikel 6:44 BW: aan de crediteur wordt een wapen in handen gegeven om daarmee te voorkomen dat gemaakte kosten ondanks een betaling niet als voldaan zouden moeten worden beschouwd. Waar aldus het begrip kos-

ten in artikel 6:86 BW een ruime inhoud heeft, ligt het daarom niet voor de hand om hetzelfde begrip in artikel 6:44 BW beperkt uit te leggen.

Ook in het publiekrecht komen imputatieregelingen voor, waarbij de wetgever inhoudelijk expliciet aansluiting heeft gezocht bij de regeling van artikel 6:44 BW (art. 4:92 Awb, en met enige thans niet relevante detailverschillen: art. 7 Invoeringswet 1990). Ook in dat verband pleegt het woord 'kosten' ruim te worden uitgelegd en vallen bijvoorbeeld aanmaningskosten en/of executiekosten daaronder. Zie bijv. Kamerstukken II, 2003-2004, 29 702, artikel 4:92 Awb (4.4.1.8) lid 1. Indien zowel over de kosten als over de hoofdsom inmiddels wettelijke rente opeisbaar is geworden, past het binnen het hierboven uiteengezette wettelijk systeem van imputatie om een betaling eerst toe te rekenen op de verschenen wettelijke rente (ex art. 6:119 BW) over de kosten en daarna pas op de verschenen wettelijke rente over de hoofdsom.

Er bestaat tenslotte geen goede grond om het specifieke begrip 'kosten van betaling' van artikel 6:47 BW niet mede aan te duiden als de kosten in de zin van artikel 6:44 BW waarop een betaling als eerste dient te worden toegerekend.

Waar aldus het begrip kosten in artikel 6:86 BW een ruime inhoud heeft, ligt het daarom niet voor de hand om hetzelfde begrip in artikel 6:44 BW beperkt uit te leggen

---

EEN REKENVOORBEELD

Een schuldeiser heeft een vordering van € 700,00. De schuld wordt niet voldaan, en de schuldeiser stuurt een aanmaning als bedoeld in artikel 6:96 lid 5 BW om binnen 14 dagen te betalen. Ook thans blijft betaling uit, zodat de schuldenaar mede een bedrag ad € 105,00 aan buitengerechtelijke incassokosten wordt verschuldigd (conform art. 2 Besluit vergoeding voor buitengerechtelijke incassokosten).

De schuldeiser dagvaardt vervolgens de schuldenaar tot betaling van € 805,00. Kosten dagvaarding: € 76,17; griffierecht € 437,00 en salaris € 100,00, zodat de proceskosten een beliep hebben van € 613,17. De totale vordering bedraagt derhalve € 1.418,17.

Na een volledig toewijzend vonnis betaalt de schuldenaar een bedrag van € 700,00. Alhoewel een expliciete mededeling van de schuldenaar dat het betaalde bedrag strekt tot delging van de hoofdvordering ontbreekt, is dit redelijkerwijs wel op te maken uit het feit dat zowel hoofdvordering als betaling hetzelfde beliep hebben. Hier is dus sprake van een door de schuldenaar aangewezen imputatie die afwijkt van die van artikel 6:44 lid 1 BW.

De schuldeiser is nu bevoegd om die betaling te weigeren, en waar deze reeds heeft plaatsgevonden, zou in beginsel restitutie daarvan dienen plaats te vinden. De schuldeiser behoudt evenwel het betaalde bedrag en doet daartoe een verrekeningsverklaring ex artikel 6:127 lid 1 BW uitgaan, waarin hij tevens aan de schuldenaar meedeelt dat hij het behouden bedrag imputeert overeenkomstig artikel 6:44 lid 1 BW.

Omdat de betaling niet toereikend is om daaruit als eerste volledig de verschuldigde kosten te voldoen (€ 613,17 + € 105,00), blijft de hoofdsom na deze betaling volledig in tact (en rente genereren). Een volgende betaling door de schuldenaar zal ook weer de weg van artikel 6:44 lid 1 BW volgen.

CONCLUSIE

Het begrip kosten in artikel 6:44 BW is – anders dan het gelijknamige begrip in artikel 6:47 BW – generiek en moet extensief worden uitgelegd.

Daaronder vallen derhalve onder meer:

- buitengerechtelijke incassokosten (voor zover niet 'van kleur verschoten' uit hoofde van artikel 6:96 lid 2 sub c BW jo artikel 241 Rv; zie ook artikel 6:96 lid 4 in fine) en andere preprocesuele kosten
- proceskosten en nakosten
- kosten van een betalingsregeling na het verkrijgen van een executoriale titel (minnelijke executie); let hierbij op de bestuursregel 'regelingskosten' van de KBvG
- de specifieke kosten van een betaling

AANBEVELING KBVG COMMISSIE RENTEBEREKENING TEN AANZIEN VAN DE ENKELVOUDIGE OF SAMENGESTELDE BEREKENING VAN DE CONTRACTUELE VERTRAGINGSRENTE

Als uit de tekst van een contractueel beding met betrekking tot verdragingsrente niet aanstonds blijkt of deze rente enkelvoudig of samengesteld wordt berekend, dient deze rente dan enkelvoudig te worden berekend? Bij de beantwoording van deze vraag dient onderscheid te worden gemaakt naar de aard van overeenkomst: is sprake van een handelsovereenkomst of niet.

**Reeds de
contraproferentemregel
brengt mee dat als
er geen voldoende
duidelijke aanwijzing
voor toepassing van
samengestelde rente
in het beding besloten
ligt, de consument als
debiteur mag uitgaan
van wat voor hem het
gunstigst is**

ALS GEEN SPRAKE IS VAN EEN HANDELSONDEREENKOMST

In zijn conclusie voor HR 9 oktober 2009, LJN BJT2678, schrijft de advocaat-generaal dat het middel in het principaal beroep – inhoudende dat, tenzij anders is afgesproken, in geval van vertraging in de ontvangst van een geldsom over een periode langer dan een jaar de rente samengesteld moet worden berekend – faalt. Als contractuele rente wordt gevorderd, mist artikel 6:119 BW toepassing. Uit de parlementaire geschiedenis maakt de AG op dat de wetgever ervan is uitgegaan dat contractuele rente, tenzij anders overeengekomen, enkelvoudig wordt berekend. Aldus valt er geen rechtsgrond aan te wijzen voor de toewijzing van die samengestelde rente. De Hoge Raad onderschrijft de in het cassatiemiddel verdedigde opvatting evenmin

en verwerpt het beroep met toepassing van artikel 81 RO.

Zoals bij elk beding in een contract komt het bij de uitleg aan op toepassing van de Haviltex-norm. In veel gevallen zal over een beding met betrekking tot verdragingschade niet zijn onderhandeld. Dan komt het bij het vaststellen van hetgeen partijen mochten verwachten vooral aan op de tekst van het beding, in het licht van de omstandigheden van het geval. De contraproferentemregel (voor het consumentenrecht artikel 6:238 lid 2 BW; daarbuiten als gezichtspunt) dient bij deze uitleg te worden betrokken. Reeds de contraproferentemregel brengt mee dat als er geen voldoende duidelijke aanwijzing voor toepassing van samengestelde rente in het beding besloten ligt, de consument als debiteur mag uitgaan van wat voor hem het gunstigst is en derhalve geen samengestelde rente behoeft te verwachten. Heeft de steller van het contract nagelaten een aanwijzing als hiervoor bedoeld op te nemen voor verschuldigdheid van samengestelde rente, dan is er slechts plaats voor toekenning van enkelvoudige rente (behoudens in het hierna te noemen geval van een lage rentevoet). De commissie beveelt aan een en ander tot uitgangspunt te nemen.

Artikel 6:119 lid 3 BW, de hogere bedongen rente, luidt: 'Een bedongen rente die hoger is dan die welke krachtens de vorige leden verschuldigd zou zijn, loopt in de plaats daarvan door nadat de schuldenaar in verzuim is gekomen'. Lid 2 (de rente-op-rente-regel) is dan niet van toepassing.

Of sprake is van een hogere bedongen rente dient te worden vastgesteld aan de hand van een berekening. Een enkelvoudig berekende rente van bijvoorbeeld 3,1% per jaar zal op den duur lager uitkomen dan een samengestelde wettelijke rente van 3%. Is over een tijdvak van langere duur rente verschuldigd, dan zal daarover derhalve de samengestelde wettelijke rente van 3% verschuldigd zijn. Uit lid 3 van artikel 6:119 BW wordt wel a-contrario afgeleid dat bij een lagere bedongen rente dan de wettelijke rente niet alleen de (lagere) rentevoet wordt vervangen door die van de wettelijke rente, maar dat heel artikel 6:119 BW van toepassing wordt, en dus ook lid 2 (samengestelde rente). De commissie sluit zich aan bij deze opvatting. Wel wordt erop gewezen dat de uitleg van het beding onder omstandigheden tot een ander oordeel kan leiden en dat het de schuldeiser uiteraard vrij staat af te zien van toepassing van artikel 6:119 BW en alleen de lagere bedongen enkelvoudige rente in rekening te brengen.

DE HANDELSOVEREENKOMST

Richtlijn 2000/35/EG, die de basis vormde voor artikel 6:119a BW, geeft geen aanwijzing voor de hier gestelde vraag. Dat doet wel de opvolgende richtlijn (2011/7/EU) die op 16 maart 2013 geïmplementeerd moet zijn. Punt 15 van de preambule van laatstbedoelde richtlijn gaat uit van enkelvoudige rente. De Nederlandse wetgever is van dit uitgangspunt in artikel 6:119a BW afgeweken ten gunste van de schuldeiser. Dat lijkt geoorloofd. De richtlijn uit 2000 maakte dienaangaande overigens geen keuze. De wetgever zal, blijkens het wetsvoorstel tot implementatie van de nieuwe richtlijn artikel 6:119a lid 3 BW, de samengestelde rente, handhaven en hetzelfde gaan bepalen in artikel 6:119b lid 3 BW (verdragingschade verschuldigd door een overheidsinstantie). Gehandhaafd blijft ook lid 6 van artikel 6:119a BW: 'Voor de toepassing van dit artikel wordt met de wettelijke rente gelijkgesteld een andere overeengekomen rente'. Ook als partijen een andere rentevoet zijn overeengekomen, zal de rente samengesteld berekend mogen worden. Voor artikel 6:119b BW komt het overeenkomstige lid 8 iets anders te luiden: 'Voor de toepassing van dit artikel wordt met de wettelijke rente gelijkgesteld een hogere

overeengekomen rente' (hogere in plaats van andere). Overheidsinstanties kunnen in tegenstelling tot ondernemingen niet naar beneden afwijken. De schuldeisers van overheidsinstanties kunnen derhalve aanspraak maken op vergoeding van de samengesteld berekende wettelijke handelsrente.

Bij toepasselijkheid van de wettelijke handelsrente zal daarom moeten worden uitgegaan van samengestelde rente, tenzij uitleg van het contractuele beding tot een ander oordeel noopt

---

Bij toepasselijkheid van de wettelijke handelsrente zal daarom moeten worden uitgegaan van samengestelde rente, tenzij uitleg van het contractuele beding tot een ander oordeel noopt. Het staat partijen immers vrij enkelvoudige rente overeen te komen. Voor overheidsinstanties geldt dat de te betalen schadevergoeding wegens de vertraging in de betaling nooit minder mag zijn dan de samengesteld berekende handelsrente met de wettelijke (handels) rentevoet.

Uw vragen of opmerkingen ten aanzien van deze aanbevelingen kunt u mailen aan kavg@kavg.nl.

Sympathie en zelfpromotie

Zoals bekend heeft de KBvG het initiatief genomen om te komen met een preadvies tot herziening van de bestaande regeling van het beslagverbod op roerende zaken.¹ Dit preadvies werd door velen binnen maar vooral ook buiten de beroepsgroep met enthousiasme onthaald. Niet alleen bevat het een doorwrochte historische analyse van de bestaande regels en een rechtsvergelijkend onderzoek, maar ook vier concrete voorstellen tot aanpassing van de wet, compleet met tekst en toelichting.

De Vaste commissie van Veiligheid en Justitie van de Tweede Kamer organiseerde op 7 februari jl. een rondetafelgesprek om met diverse partijen uit het werkveld te spreken over dit advies. Hoewel ik opgetogen naar deze bijeenkomst vertrok, moest ik tot mijn spijt vaststellen dat er nog veel misverstanden en gemakzuchtige meningen heersen over de gerechtsdeurwaarders. Ondiplomatiek gesteld lijken veel partijen geneigd zich af te zetten tegen de gerechtsdeurwaarder ter promotie van het eigen gelijk of belang.² Hoewel begrijpelijk – het levert meer sympathie op om je te vereenzelvigen met een arme burger dan met een figuur als Dreverhaven – is dit onheus. Denkt men nu werkelijk dat gerechtsdeurwaarders er persoonlijk genoeg in scheppen om mensen uit hun woning te zetten of een fors deel van hun inkomen af te nemen?

Er werden tijdens het rondetafelgesprek een aantal opmerkelijke uitlatingen gedaan, zoals door een rechter, die van mening is dat een vonnis enkel een 'formeel besluit' is en geen 'inhoudelijke toets van hoe de deurwaarder incasseert'. Ik heb daar moeite mee. Een vonnis bevat een *veroordeling*: een veroordeling die in de rauwe werkelijkheid ook écht moet worden uitgevoerd als een schuldeiser dat verlangt. De kaders waarbinnen de gerechtsdeurwaarder te werk gaat, worden bepaald door de wet en het veroordelend vonnis van de rechter en het is dan niet de positie van de gerechtsdeurwaarder om naar eigen inzicht die wet en rechtspraak opzij te zetten. Als de rechter meent dat er niet moet worden geëxecuteerd, dan moet

men geen veroordeling uitspreken. Maar als men een veroordeling uitspreekt moet men degene(n) wiens wettelijke taak het is deze veroordeling uit te voeren geen verwijten gaan maken. De gerechtsdeurwaarder verricht zijn werkzaamheden niet achter een veilig bureau, maar op straat in de werkelijkheid. Daarbij zijn er vele ogen op hem gericht. De gerechtsdeurwaarder moet rekening houden met de rechten en belangen van de schuldeiser, maar ook die van de schuldenaar. Hij moet zich richten op de wet, de regels van de beroepsorganisatie, de jurisprudentie van de tuchtrechter, de eisen van de toezichthouder, de regels van de Minister, zijn concurrenten, de behoorlijkheidsnormen van de Ombudsman en zo kan ik nog wel even doorgaan.

En ja, de gerechtsdeurwaarders zijn in staat daar invulling aan te geven en zich staande te houden in deze 'jungle' van regels en belangen. Overigens werd de tijdens de ronde tafel geponeerde stelling dat voor gerechtsdeurwaarders zou gelden "wiens brood men eet, wiens woord men spreekt" onlangs op een unieke wijze weerlegd. Het is in de pers onderbelicht gebleven, maar de eerste prejudiciële beslissing van de Hoge Raad³ werd uitgelokt door een gerechtsdeurwaarder die de opdracht tot executie van zijn (grote) cliënt niet zomaar uitvoerde, maar deze bij de rechter ter discussie stelde. Gezien de beslissing van de Hoge Raad dus terecht. Kennelijk was de deurwaarder toch in staat de 'broodheer' te weerspreken.

Ik heb het dan voor de goede orde nog maar niet over het feit dat in de praktijk opdrachtgevers, waaronder de overheid zelf, niet bereid blijken om de gerechtsdeurwaarders te betalen als (verdere) executie niet mogelijk of opportuun blijkt. Dan resteert er zelfs geen broodkorst.

De gerechtsdeurwaarders is niet perfect en begaat ongetwijfeld fouten. Wie dat niet doet, werpe de eerste steen. Fouten mogen worden benoemd en daarop moet

worden geacteerd. Feit is dat dit gebeurt en de beroepsgroep inmiddels zover is dat men zelf met voorstellen komt om beslagbevoegdheden een tandje in te perken. Dat zou toch werkelijk wel iets positiever mogen worden ontvangen!

Het beroep van gerechtsdeurwaarder is intensief en moeilijk. Voor diegenen die daar eens kennis van willen nemen verwijs ik naar de link <http://www.youtube.com/watch?v=VR1DWS42agk>. Dit filmpje laat bij uitstek zien dat de gerechtsdeurwaarder op professionele wijze en met een forse portie geduld en inlevingsvermogen zijn taak uitoefent.

*Mr. John Wisseborn,
voorzitter van het bestuur van de KBvG*

- 1 Herziening van het beslagverbod roerende zaken. Een achterhaalde regeling bij de tijd gebracht. Kosteloos te downloaden via www.kbvg.nl.
- 2 Zie ook het verslag dat de rechtspraak publiceerde op <http://www.rechtspraak.nl/Actualiteiten/Nieuws/Pages/Mag-de-deurwaarder-elke-iPad-in-beslag-nemen.aspx>.
- 3 LJN BY4889.

REACTIE KBvG OP CONCEPT-UITVOERINGSWET HERSCHIKTE BRUSSEL I VERORDENING

De herziening van de Brussel I Verordening heeft in hoge mate de belangstelling van de commissie Wetgeving van de KBvG. Naast de eisers, de verweerders, de raadslieden van partijen en de rechters zullen ook de gerechtsdeurwaarders zich straks moeten richten naar het nieuwe unierecht. In het bijzonder voor de gerechtsdeurwaarders zal dat veranderingen in de dagelijkse praktijk teweegbrengen. Niet langer langs de omweg van een exequatur-procedure, maar rechtstreeks uit kracht van de beslissing van een rechter in een andere lidstaat zal het ministerie van de Nederlandse gerechtsdeurwaarder kunnen worden ingeroepen. Omgekeerd zal een direct beroep op zijn ambtgenoot in elk van de andere lidstaten kunnen worden gedaan, voor de uitvoering van de beslissing van een Nederlandse rechter. Meer dan de onder geldende Brussel I Verordening zal de gerechtsdeurwaarder in Nederland en in de andere lidstaten onder de herschikte verordening optreden als een communautaire tenuitvoerleggingsautoriteit.

De KBvG werd door het ministerie van Veiligheid en Justitie in de gelegenheid gesteld te reageren op het conceptwetsvoorstel en de toelichting daarop. De KBvG beperkte zich in haar reactie tot de veranderingen die invloed hebben op het ambtswerk van de gerechtsdeurwaarder en stelde de volgende onderwerpen aan de orde:

- artikel 7, aanmerking als executoriale titel / taalkeuze
- artikel 8, termijnen na betekening / artikel 40 EEX-Nieuw / Bet-Vo
- artikel 9, rechtbank bevoegd tot weigering tenuitvoerlegging
- artikel 11, rechtbank bevoegd tot aanpassing maatregel of bevel
- artikel 13, overgangsrecht
- algemeen deel memorie van toelichting

De KBvG heeft aangegeven dat haar reactie openbaar gemaakt mag worden. Informatie kunt u vinden op www.internetconsultatie.nl.

REACTIE KBvG OP CONSULTATIE ONTWERPBESLUIT TOT WIJZIGING VAN HET BESLUIT VERGOEDINGEN RECHTSBIJSTAND 2000 (BVR)

In januari 2013 reageerde de KBvG op de consultatie van de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over het ontwerp van het besluit tot wijziging van het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000. Hoewel de gerechtsdeurwaarder niet als rechtsbijstandverlener pleegt te worden toegevoegd raakt het ontwerp hem wel. De civielrechtelijke proceskostenveroordeling, die in het voorgestelde besluit een sleutelrol speelt, zal indien nodig door de gerechtsdeurwaarder ten uitvoer worden gelegd. Het is onvermijdelijk dat zijn rapport omtrent de mogelijkheid tot executie in sommige gevallen van belang zal zijn bij de toepassing van de hardheidsclausule, waarin het voorgestelde nieuwe vijfde lid van artikel 32 Bvr voorziet. In haar reactie beperkt de KBvG zich tot de werking van het voorgestelde besluit in het civiele recht en maakt (kritische) kanttekeningen bij de ratio van het besluit, het nieuwe derde lid en de hardheidsclausule.

De KBvG heeft aangegeven dat haar reactie openbaar gemaakt mag worden. Informatie kunt u vinden op www.internetconsultatie.nl.

ONDERWIJS DOOR GERECHTSDEURWAARDERS IN HONGARIJE

De Hongaarse overheid houdt op 9 en 10 april 2013 een training seminar in Boedapest over de 'Service of documents and legal assistance in cross-border matters'. Het seminar maakt onderdeel uit van het project 'Questions related to cross-border enforcement of claims', dat financieel wordt gesteund door het 'Civil Justice' programma van de Europese Unie. Het project bestaat uit vier onderdelen:

- Service of documents and legal assistance in cross-border matters;
- Free circulation of judgments and authentic instruments in Europe (practical application of the Brussels I. Regulation and its revision);
- New methods of cross-border litigation in Europe: simplified procedures, abolition of exequatur, mediation;
- A new project of cross-border enforcement: the proposal of the European Account Preservation Order Regulation.

Gerechtsdeurwaarders mr. J.M. Wisseborn en mr. O.J. Boeder verzorgen een presentatie over 'Service of judicial documents by gerechtsdeurwaarders in the Netherlands'.

2013

Beëdigd/benoemd

mr. J.S. Wijnhoff | Rotterdam | 15 maart 2013

Waarnemingen

Waargenomen	Waarnemer	Plaats	Van	Tot
J.A. van den Bos	M.L.B. Mak	Arnhem	01-08-2009	01-07-2013
Mw. G.G. Breunissen	E.H. Vroegop	Wageningen	01-02-2011	01-06-2013
A.J. Beugeling	E.A. Dragstra	Heerenveen	01-03-2011	01-09-2013
M.P. Harten	W.C.H. Sennef	Den Haag	25-01-2011	25-07-2013
A.M. Heering	G.R. Dijk	Apeldoorn	01-12-2011	01-06-2013
J.D. Kuik	Y. van Dongen	Eindhoven	22-04-2011	01-04-2013
H. Peet	M. van Lingen	Rotterdam	01-02-2011	01-08-2013
R. Pijnacker	W.R. Jongejan	Zeist	05-03-2013	05-09-2013
M.S.C. Roos	W. Kistemaker	Spijkenisse	18-04-2011	01-07-2013
R.P.A. Schuman	Mw. R.P.S. Schuman	Wageningen	01-04-2012	01-10-2013
J.H.L. Sinkiewicz	Mw. J.W.W.M. Boers	Maastricht	01-04-2011	01-04-2013
P. Taal	Y.C.M. van Korven	Eindhoven	22-04-2011	01-04-2013
N.J.M. Tijhuis	Mw. G.B.J. Geerdink	Almelo	01-01-2013	01-07-2013
J.W. Wigt	J.G. van Urk	Leiden	01-04-2012	01-04-2013

Overleden

Naam	Status	Plaats	Datum
R. Feenstra	TK GDW	Gouda	25-02-2013
L.J. Venema	oud GDW	Veenwouden	14-03-2013
Mw. mr. H. Manten	TK GDW	Groningen	17-03-2013

Nieuwe leden

R. Harskamp	Gouda	4 maart 2013
M.P.J.M. Smetsers	Dordrecht	8 maart 2013
J-O. Schouten	Bussum	1 april 2013

De kantoorbetekening ex artikel 63 Rv in relatie tot de BetVo-II

Op 19 december 2012 heeft het Europese Hof van Justitie in een Poolse zaak een arrest gewezen over de reikwijdte van de BetVo-II.¹ Dit arrest heeft bij de KBvG (wederom) twijfels doen rijzen over de toepassing van artikel 63 Rv in relatie tot de genoemde verordening. De KBvG heeft het ministerie van Veiligheid en Justitie daarom gevraagd een toelichting te geven. In dit artikel wordt eerst de situatie onder de BetVo-II geschetst en een uittreksel van de belangrijkste overwegingen van het arrest mondt ten slotte uit in een informele ambtelijke reactie van het ministerie.

DE KANTOORBETEKENING ONDER DE BETVO-II

Ter uitvoering van de BetVo-II zijn de artikelen 63 lid 1 en 56 lid 3 (oud) Rv gewijzigd.² In artikel 56 lid 3 (oud) Rv is de zinsnede geschrapt ten aanzien van een betekening overeenkomstig artikel 63 Rv. In artikel 63 is opgenomen dat een kantoorbetekening ook kan plaatsvinden indien de gedaagde ‘een bekende woonplaats of bekend werkelijk verblijf heeft in een staat waarin artikel 56, eerste lid, van de bedoelde verordening van toepassing is’.

De wetgever overwoog dat deze wetwijziging uitvoering gaf aan overweging 8 van de considerans van de BetVo-II, luidend: ‘Deze verordening is niet van toepassing op de betekening en de kennisgeving van een stuk aan de gevolmachtigde vertegenwoordiger van de partij in de lidstaat waar de procedure plaatsvindt, ongeacht de woonplaats van die partij’. Overweging 8 van de considerans zou volgens de wetgever met het oog op de Nederlandse situatie van artikel 63 lid 1 Rv zijn opgenomen.³ Freudenthal toont zich hier niet voor het eerst kritisch over: “Hoewel artikel 1 BetVo-II, evenals de BetVo-I niet aangeeft in welke gevallen ‘een exploit naar een andere lidstaat moet worden verzonden’, als bedoeld in artikel 1, overwoog de Nederlandse wetgever dat overweging 8 van de considerans deze aanwijzing wel bevatte en dat de kantoorbetekening de BetVo-II buiten toepassing stelt.”

Opmerkelijk is volgens haar dat de memorie van toelichting in 2008 als toelichting bij de introductie van de kantoorbetekening dezelfde argumenten en bewoordingen gebruikt als de wetgever in de memorie van toelichting bij invoering in 1985 van artikel 343 lid 1 en 407

lid 5 Rv: “De advocaat of deurwaarder is verantwoordelijk voor tijdige doorzending aan degene voor wie het exploit bestemd is. Dit geeft in het algemeen een grotere mate van zekerheid dat het stuk degene voor wie het bestemd is, tijdig bereikt dan betekening of kennisgeving overeenkomstig de verordening. De gemachtigde van een partij in de vorige instantie weet immers die partij meestal sneller te bereiken dan langs de officiële kanalen mogelijk is.”⁴ Dit standpunt is door de Hoge Raad gevolgd in zijn arrest van uitspraak van 18 december 2009.^{5 6}

HET ARREST VAN HET HOF EN DE VRAAG VAN DE KBVG

In zijn arrest van 19 december 2012 geeft het Hof antwoord op een prejudiciële vraag van de Poolse hoger beroepsrechter, die luidde: “Moeten artikel 1, lid 1, van verordening nr. 1393/2007 en artikel 18 VWEU aldus worden uitgelegd dat het is toegestaan om gerechtelijke stukken die bestemd zijn voor een partij met woonplaats of gewone verblijfplaats in een andere lidstaat, in het dossier te laten en daarmee als betekend te beschouwen, indien deze partij heeft nagelaten een vertegenwoordiger aan te wijzen die gemachtigd is de te betekenen stukken in ontvangst te nemen en woonplaats heeft in de lidstaat waar de gerechtelijke procedure plaatsvindt?”

Het Hof overweegt onder andere: “Het is juist dat (...) de bewoordingen van deze bepaling (bedoeld wordt artikel 1 lid 1 van de genoemde verordening, toevoeging KBvG) weliswaar geen uit-

1 HvJEU 19 december 2012, zaak C-325/11 (*Alder vs. Orlowski*).

2 *Kamerstukken II* 2007/08, 31 522, nr. 3, p. 12 (MvT).

3 *Kamerstukken II* 2007/08, 31 522, nr. 3, p. 11 (MvT).

4 *Kamerstukken II* 1982/83, 18 052, nr. 3, p. 11 en 12 (MvT).

5 HR 18 december 2009, NJ 2010, 111 (m.nt. Vlas), *JBP* 2010/7 (m.nt. Freudenthal), *LJN* BK3078.

6 Ontleend aan C.J.M. Klaassen e.a. (red.), *Sdu commentaar. Burgerlijk Procesrecht*, Den Haag: Sdu Uitgevers 2012, p. 208 en 209.

drukkelijke aanwijzing geven, onder welke omstandigheden door een lidstaat betekening of kennisgeving van een gerechtelijk stuk aan een andere lidstaat ‘moet’ plaatsvinden, maar dit neemt niet weg dat lezing in samenhang met andere bepalingen van verordening nr. 1393/2007 in dit verband nuttige aanwijzingen verschaft.

(...)

Zo bepaalt inzonderheid artikel 1 lid 2 van verordening nr. 1393/2007 uitdrukkelijk dat deze laatste niet van toepassing is op de betekening en de kennisgeving van een stuk aan de gevolmachtigde vertegenwoordiger van de partij in de lidstaat waar de procedure plaatsvindt, ongeacht de woonplaats van die partij.

Voorts wordt in punt 8 van de considerans van de voormelde verordening verklaard dat deze laatste niet van toepassing is op de betekening en de kennisgeving van een stuk aan de gevolmachtigde vertegenwoordiger van de partij in de lidstaat waar de procedure plaatsvindt, ongeacht de woonplaats van die partij.

Uit een systematische uitlegging van de betrokken verordening blijkt dat deze slechts twee omstandigheden noemt waarin de betekening en kennisgeving van een gerechtelijk stuk tussen de lidstaten aan haar werkingssfeer onttrokken zijn, te weten wanneer de woonplaats of gewone verblijfplaats van degene voor wie het stuk bestemd is onbekend is en wanneer deze laatste een gevolmachtigde vertegenwoordiger heeft in de staat waar de gerechtelijke procedure plaatsvindt.

In de overige gevallen zullen (...) ingeval degene voor wie een gerechtelijk stuk bestemd is in het buitenland verblijft de betekening van dat stuk noodzakelijkerwijs onder de werkingssfeer van verordening nr. 1393/2007 vallen en moeten zij dus, overeenkomstig artikel 1, lid 1, van die verordening, plaatsvinden op de wijze die de verordening daartoe zelf vastlegt.

(...)

Na bovenstaande precisering moet worden vastgesteld dat, nu de betekening of kennisgeving van gerechtelijke stukken in omstandigheden als bedoeld in de nationale wetgeving die in het hoofdgeding aan de orde is onder de werkingssfeer van verordening nr. 1393/2007 vallen, in het licht van de systematiek en de doelstellingen van deze laatste moet worden bepaald of die wetgeving zich met het recht van Unie verdraagt voor zover zij een regel hanteert volgens welke, wanneer de in het buitenland verblijvende partij geen vertegenwoordiger heeft aangewezen die gemachtigd is in Polen betekeningen in ontvangst kan nemen, betekening wordt geacht te hebben plaatsgevonden doordat de gerechtelijke stukken in het dossier worden bewaard.

Bovendien bepaalt verordening nr. 1393/2007 zelf in afdeling 2 welke andere wijzen van verzending mogelijk zijn, zonder daarbij een hiërarchie vast te leggen ((arrest van 9 februari 2006, Plumex, C-473/04, Jurispr. blz I-1417, punten 19-22) ...).

Daar in de systematiek van de genoemde verordening enkel deze wijzen van toezending van gerechtelijke stukken – uitputtend – zijn opgesomd, moet worden geconstateerd dat deze verordening geen plaats inruimt door de fictieve betekening en kennisgeving zoals die in Polen geldt krachtens artikel 1135 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering en zich daar dus tegen verzet.

(...)

Evenzo moet op grond van artikel 19, lid 1, van die verordening de rechter van de verzendende lidstaat, wanneer de verweerder niet is verschenen, de beslissing aanhouden totdat is gebleken hetzij dat van het stuk dat het geding inleidt tijdig betekening of kennisgeving is gedaan met inachtneming van de in de wetgeving van de aangezochte lidstaat voorgeschreven vormen, hetzij dat het stuk daadwerkelijk is afgegeven aan de verweerder in persoon of aan zijn woonplaats op een andere in deze verordening geregelde wijze, een en ander zo tijdig dat de verweerder gelegenheid heeft gehad verweer te voeren.”

“Slechts twee omstandigheden waarin betekening en kennisgeving van een gerechtelijk stuk tussen lidstaten aan de werkingssfeer van BetVo-II onttrokken zijn”

De KBvG heeft naar aanleiding van dit arrest aan het ministerie van Veiligheid en Justitie gevraagd of het geraden is haar leden te adviseren niet meer (uitsluitend) de weg van de kantoorbetekening te volgen, maar aansluiting te zoeken bij de situatie zoals die gold onder de BetVo-I, dat wil zeggen dat de kantoorbetekening binnen veertien dagen moet worden gevolgd door een betekening op grond van de BetVo-II.

HET ANTWOORD VAN HET MINISTERIE VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Het ministerie heeft op het verzoek van de KBvG informeel ambtelijk gereageerd: “In de onderhavige Poolse zaak gaat het om een situatie waarin naar Pools recht een partij die haar woonplaats of gewone verblijfplaats heeft in een andere lidstaat verplicht is een vertegenwoordiger in Polen aan te wijzen voor het in ontvangstnemen van betekeningen van gerechtelijke stukken. Naar Pools recht brengt het niet aanwijzen van een vertegenwoordiger mee dat gerechtelijke stukken als betekend worden beschouwd en in het dossier worden gelaten. Gevolg is dat deze partij bij gebreke van een dergelijke aanwijzing geen mogelijkheid heeft om kennis te nemen van het feit dat in de zaak een zitting wordt gehouden. Het betreft hier dus een andere situatie dan die waar artikel 63 Rv op ziet.

Het Hof wijst in dit arrest met betrekking tot de toepassing van de verordening op artikel 1 lid 2 dat bepaalt dat de verordening niet van toepassing is indien het adres van degene voor wie het stuk is bestemd, onbekend is. Daarnaast wijst het Hof op overweging 8 van

Stichting Opleidingen NVRA (SON)

25 april	Bestuursrecht (actualiteiten en jurisprudentie) Docent: Mr. dr. Allard Knook (C.M.S. Derks Star Busmann)
28 mei	Beslag- en executierecht (actualiteiten en jurisprudentie) Docent: Mr. Marc van Zanten (C.M.S. Derks Star Busmann)
24 september	Personen- en familierecht (Huwelijksvermogensrecht) Docent: Mr. Louis Zonnenberg (Banning Advocaten)
31 oktober	Procederen voor de Kantonrechter (w.o. actualiteiten arbeidsrecht) Docent: Mr. Wim Wetzels, kantonrechter te Rotterdam
20 november	Huurrecht (woon- en bedrijfsruimte) Docent: Mr. Huib Hielkema (Unger Hielkema Advocaten)

Locatie:	Hotel Van der Valk Vianen
Tijd/duur:	13.00 uur - 16.30 uur
Kosten:	€ 195,00 (leden van de NVRA betalen € 60,00), excl. btw (10% korting bij inschrijving voor 2 of meer cursussen)
PE-punten	NVRA 3 punten; KBvG 3 punten (voor de 3 laatste cursussen aangevraagd)
Meer info:	www.nvra.nl of André van Heumen: 06-53 88 55 43
Aanmelden:	www.nvra.nl of a.vanheumen@home.nl

Waar drinkt u koffie uit?

Met dit gevoel hebben Alzheimerpatiënten dagelijks te kampen.

Help Alzheimer overwinnen. Dan hoeft niemand zichzelf te verliezen.

www.alzheimer-nederland.nl

'De ontwikkelingen in de advocatuur zijn uiteenlopend, talrijk en ingrijpend. Dat maakt het nadenken over de toekomst van de advocatuur gecompliceerd, tijdrovend maar vooral heel vitaal. Veel van dat denkwerk heeft Christ'l Dullaert nu gelukkig al voor de advocatuur gedaan!'

Jan Loorbach, Algemeen Deken NOvA

yoga in je toga

Over flexibilisering en andere trends in de advocatuur

Yoga in je toga geeft een innovatieve, originele en ongebruikelijke visie op de Nederlandse advocatuur. Het boek staat boordevol toekomstperspectieven, trends en tips. Advocaten moeten veel flexibeler worden in de organisatie van hun werk, de samenstelling van het kantoor en creatiever in het aanbieden van hun juridische diensten.

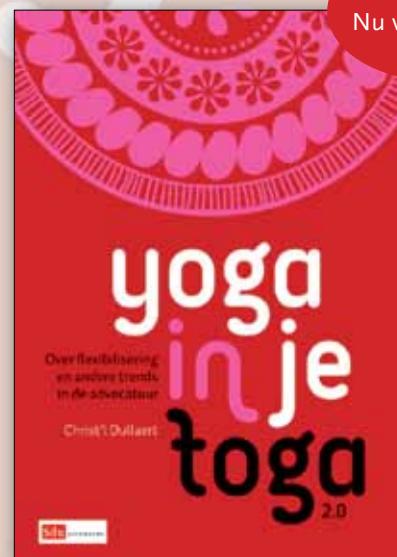
Deze nieuwe druk van het boek is voorzien van een nieuw (2.0) woord vooraf.

Christ'l Dullaert is directeur van Le Tableau BV, een bureau voor interim-advocaten en kandidaat-notarissen, trainingen en advies voor de juridische wereld.

Zij studeerde rechten en filosofie, was advocaat en bedrijfsjurist, en woonde een aantal jaren in New York van waaruit ze actief samenwerkte met de Harvard Law School. Zij schrijft columns in *Advocatie* en *Novotatie*.

2.0 versie!
Nu verkrijgbaar!

ISBN: 978 90 12 38999 0
Prijs: € 19,95 (incl. btw)

Bestel via www.sdu.nl of bel (070) 378 98 80.

Onze uitgaven zijn ook verkrijgbaar via de boekhandel

Sdu UITGEVERS

Gratis eBook via
ondernemendeadvocaat.nl

de considerans waarin staat dat de verordening niet van toepassing is op de betekening en kennisgeving van een stuk aan de gevolmachtigde vertegenwoordiger van een partij in de lidstaat waar de procedure plaatsvindt, ongeacht de woonplaats van die partij. Dit zijn, zo geeft het Hof aan, twee uitzonderingen op de betekening volgens de verordening wanneer een stuk bestemd is voor een persoon die in een andere lidstaat verblijft.

Met betrekking tot de Poolse regeling oordeelt het Hof dat de BetVo-II (art. 1 lid 1) in de weg staat aan deze regeling. Het zegt dat voor het standpunt van de Poolse regering dat met inachtneming van het nationale recht van de lidstaat moet worden bepaald onder welke omstandigheden een gerechtelijk stuk in een andere lidstaat overeenkomstig de verordening moet worden betekend geen grondslag bestaat. De vraag is of het Hof heeft bedoeld te zeggen dat de verordening zelf bepaalt of een stuk naar een andere lidstaat moet worden verzonden. Dit is destijds niet bedoeld door de opstellers van de verordening en ook niet beoogd bij de latere wijziging van de verordening. De tekst van de verordening bepaalt tot nu toe dat deze van toepassing is in burgerlijke en in handelszaken waarin een gerechtelijk of buitengerechtelijk stuk van een lidstaat naar een andere lidstaat moet worden verzonden. In welke gevallen een stuk moet worden verzonden blijkt niet uit de bepalingen van de verordening zelf. De verordening geeft, zoals gezegd, alleen aan dat deze in bepaalde omstandigheden niet van toepassing is. Het lijkt raadzaam af te wachten hoe het Hof dit daadwerkelijk heeft bedoeld.

Bij de onderhandelingen over de BetVo-II is expliciet de vraag aan de orde geweest of in gevallen waarin het nationale recht betekening aan de gemachtigde in de vorige instantie toestaat, de verordening van toepassing is. De leden van de raadsvergadering en de vertegenwoordigers van de Commissie waren van oordeel dat dit niet het geval is omdat hier geen sprake is van een situatie waarin een stuk "van een lidstaat naar een andere lidstaat moet worden verzonden ter betekening of kennisgeving aldaar". Om dit te verduidelijken is, mede met het oog op de Nederlandse situatie van artikel 63 lid 1 Rv en de interpretatie van de Hoge Raad van de BetVo-I en artikel 56 Rv, overweging 8 in de considerans bij de BetVo-II opgenomen. De opvatting dat betekend kan worden aan de gemachtigde in de vorige instantie is ook door de HR in zijn arrest van 18 december 2009⁷ overgenomen.

De overwegingen van het Hof in dit arrest over de betekening aan een gemachtigde in het kader van de Poolse bepaling geven voorts nog geen aanleiding tot een wijziging van de uitwerking van dit punt in artikel 63 Rv en de gegeven uitleg in de memorie van toelichting. Kortom, de weg van de kantoortekening kan nog altijd worden gevolgd. Dit arrest brengt daar in ieder geval geen verandering in."

⁷ HR 18 december 2009, NJ 2010, 111 (m.nt. Vlas), JBP 2010/7 (m.nt. Freudenthal), LJN BK3078.

TRAININGEN PERMANENTE EDUCATIE 2013

Flanderijn Trainingen nodigt alle (kandidaat)-gerechtsdeurwaarders uit om deel te nemen aan onze incompanytrainingen. Behaal je punten door één of meer van onze trainingen te volgen voor een aantrekkelijke prijs.

BESLAG OP EN UITWINNING VAN ROERENDE EN ONROERENDE ZAKEN

Data : 17 april 2013, 27 november 2013
Trainer(s) : J. Feikema en J. Nijenhuis
Resultaat : 7 KBvG punten
Kosten : € 375,-

RELATIE VERMOGENSRECHT

Data : 8 mei 2013 - middag
Trainer(s) : A. Legel
Resultaat : 4 KBvG punten
Kosten : € 325,-

TUCHTRECHT EN PANDRECHT

Data : 28 mei 2013
Trainer(s) : L.J. Saarloos en J. Nijenhuis
Resultaat : 7 KBvG punten
Kosten : € 375,-

ALGEMENE VOORWAARDEN EN KOOPRECHT

Data : 10 juni 2013, 11 november 2013
Trainer(s) : M. van Dooren
Resultaat : 7 KBvG punten
Kosten : € 375,-

ONTWIKKELINGEN IN HET PROCES- EN BESLAGRECHT 2012-2013 EN REËLE EXECUTIE

Data : 20 juni 2013, 16 december 2013
Trainer(s) : J. Nijenhuis en J. Feikema
Resultaat : 7 KBvG punten
Kosten : € 375,-

EUROPESE EXECUTIE INSTRUMENTEN

Data : 25 september 2013 - middag
Trainer(s) : J. Nijenhuis
Resultaat : 4 KBvG punten
Kosten : € 325,-

BEWIJSRECHT

Data : 7 oktober 2013 - middag
Trainer(s) : M. van Dooren
Resultaat : 4 KBvG punten
Kosten : € 325,-

ACTUALITEITEN HUURRECHT

Data : 29 oktober 2013 - middag
Trainer(s) : S. Janssen
Resultaat : 4 KBvG punten
Kosten : € 325,-

Alle trainingen worden verzorgd aan de 's-Gravendijkwal 134 in Rotterdam. Bent u geïnteresseerd? Schrijf u dan snel in op www.flanderijntrainingen.nl of neem contact met ons op via trainingen@flanderijn.nl of bel: 088 - 209 25 13. Wij staan u graag te woord! De genoemde prijzen zijn exclusief BTW.

HET IS UW TRAINING

Het is onze ervaring

Flanderijn ♦ Trainingen

Op weg naar een herwaardering van het beslag- en executierecht

Mede dankzij de inspanning van de Union Internationale des Huissiers de Justice (UIHJ) voert Spanje waarschijnlijk dit jaar nog officieel het beroep van gerechtsdeurwaarder in. Als beloning voor zijn werk ontving UIHJ-voorzitter Leo Netten een hoge Spaanse onderscheiding. Hij noemt het een leuk tussendoortje in het lange traject om het executie- en beslagrecht mondiaal te harmoniseren. “De Wereldbank pleit ervoor dat de gerechtsdeurwaarder de spil wordt in het totale traject van het innen van vorderingen.”

Beter laat dan nooit. Spanje zal waarschijnlijk dit jaar zijn executie- en beslagrecht moderniseren. Het voldoet daarmee als één van de laatste EU-landen aan de richtlijnen die de Raad van Europa in 2009 uitvaardigde voor de tenuitvoerlegging van gerechtelijke beslissingen. “In Spanje is eigenlijk nooit sprake geweest van een professionele executie en betekening van vonnissen”, zegt Leo Netten. “Formeel was dit een taak van rechters, maar zij schoven het gerechtsdeurwaarderwerk door naar bodes die hier helemaal niet de competenties voor hadden. Het was dan ook buitengewoon lastig om in Spanje een vordering op een nette manier te innen, zeker als internationale crediteur. Dubieuze incassobureaus voeren hier wel bij. Berucht is het fenomeen van *el cobrador*

del frac: een in een zwart jacquet geklede man met een hoge hoed die een debiteur op straat naloopt of in een auto met logo achterna rijdt. Gelukkig gaat dit fenomeen straks verdwijnen, want dit past natuurlijk niet in een moderne Europese rechtsstaat.”

UNIVERSITAIR NIVEAU

In tegenstelling tot Nederland kent Spanje geen officiële opleiding voor gerechtsdeurwaarders. Toch is er een groot potentieel aan geschikte professionals te vinden die het ambt naar behoren uit zouden kunnen voeren: de zogenoemde *procuradores*, een beroepsgroep die bestaat uit 9000 leden. “Deze afgestudeerde juristen bemiddelden voorheen tussen advocaten en de rechtbank”, vertelt Netten. “Hun werk is in de EU echter aan het verdwij-

nen, omdat de procesbegeleiding steeds verder gedigitaliseerd wordt. Wat er nog rest, wordt overgenomen door griffiers. Mede geïnspireerd door gesprekken met de UIHJ heeft de Spaanse regering besloten om *procuradores* de betekening en executie van vonnissen te laten verrichten. Een functie die zij zonder meer aankunnen, want ze beschikken door hun universitaire rechtenstudie over de juiste theoretische kennis. Wat dat betreft loopt Spanje dan voor op Nederland. Hoe professioneel onze gerechtsdeurwaarders ook zijn, ik zou heel graag zien dat de regering onze gerechtsdeurwaarderopleiding opschaalt naar universitair niveau. Een dergelijk zwaar ambt met al zijn juridische en ethische verantwoordelijkheid vraagt daar gewoon om.”

In 2010 kregen de *procurador* al het wettelijke monopolie op de betekening. Met het van kracht worden van het nieuwe executie- en beslagrecht wordt hij volledig actief gerechtsdeurwaarder. “De eerste tijd zal de praktische uitvoering wel gepaard gaan met wat kinderziektes”, denkt Netten. “Daarnaast verwacht ik dat de Spaanse gerechtsdeurwaarders aanvankelijk alles zelf zullen doen. Het zijn zelfstandige ondernemers met een klein kantoor die al gewend zijn in een vrije markt te werken. Mede omdat de *procuradores* alleen regionaal bevoegd zijn, voorzie ik niet dat ze snel tot grote kantoren fuseren zoals in Nederland gebeurde na de liberalisering van de gerechtsdeurwaardermarkt. Wel zijn er teveel van deze professionals. In ons land beschikken we over één gerechtsdeurwaarder op 40.000 inwoners, in Spanje is die verhouding één op 5000. Voor een effectieve uitvoering van de wet zou de helft van het aantal *procuradores* volstaan.”

Hoe professioneel onze gerechtsdeurwaarders ook zijn, ik zou heel graag zien dat de regering onze gerechtsdeurwaarderopleiding opschaalt naar universitair niveau

SPAANSE BETALINGSMORES

De Spaanse gerechtsdeurwaarders staan voor een pittige taak. Spanje kent één van de langste B2B-betalingstermijnen in Europa: volgens de European Payment Index 2012 van Intrum Justitia bedraagt deze gemiddeld 97 dagen. Ter vergelijking: in België duurt het gemiddeld 54 dagen, in Nederland gemiddeld 43 dagen en in Duitsland gemiddeld 35 dagen voordat bedrijven de rekening voldoen. De EU probeert via richtlijnen om binnen haar grenzen een gemiddelde betalingstermijn van maximaal 60 dagen af te dwingen, maar dit streven is nog niet in effectieve wetgeving omgezet. “De invoering van het nieuwe executie- en beslagrecht zal op zichzelf al een daling

van de Spaanse betalingstermijn bewerkstelligen”, zegt Netten. “Uiteindelijk zal de economie er beter door gaan functioneren. Bedrijven zullen minder snel failliet gaan en meer investeren als hun vorderingen betaald worden. Ook corruptie krijgt minder kans, mede omdat de *procuradores* vooruitlopend op de wetswijziging al een systeem van monitoring en controle hebben opgezet.”

De kredietcrisis leidt wereldwijd tot een herwaardering van het executie- en beslagrecht

In Spanje circuleren verschillende openbare lijsten van wanbetalers in het B2B-segment. De bekendste lijst is de ASNEF. Hierop staat de hoogte vermeld van de schulden die bedrijven nog hebben uitstaan. Een crediteur kan niet zomaar een bedrijf op deze lijst laten plaatsen: er gelden strikte voorwaarden, die bij schending tot wettelijke sancties kunnen leiden. “Ik zie deze lijst niet snel verdwijnen”, zegt Netten. “Laten we eerlijk zijn: er gaat een preventieve werking vanuit. Bedrijven die op deze lijst staan, krijgen geen lening bij banken. Er gaan stemmen op om een dergelijke zwarte lijst ook in ons land samen te stellen. Ik ben daar niet gelukkig mee. De praktijk in Spanje wijst namelijk uit dat het erg lastig is om weer van die lijst af te komen, zelfs als een bedrijf weer schuldenvrij is.”

WERELDBANK

Niet alleen Spanje heeft werk gemaakt van het moderniseren van zijn executie- en beslagrecht. De kredietcrisis leidt wereldwijd tot een herwaardering van het executie- en beslagrecht. Als voorbeeld noemt Netten de Wereldbank. “Deze organisatie heeft zich eigenlijk nooit expliciet beziggehouden met het executie- en beslagrecht omdat ze dat niet als haar taak zag. Door de economische crisis zijn ze op deze mening teruggekomen en hebben ze het Global Forum for Justice and Development opgericht. De UIHJ is daarbij gevraagd de kar te trekken op het gebied van het executie- en beslagrecht.” Volgens Netten zou de Wereldbank graag

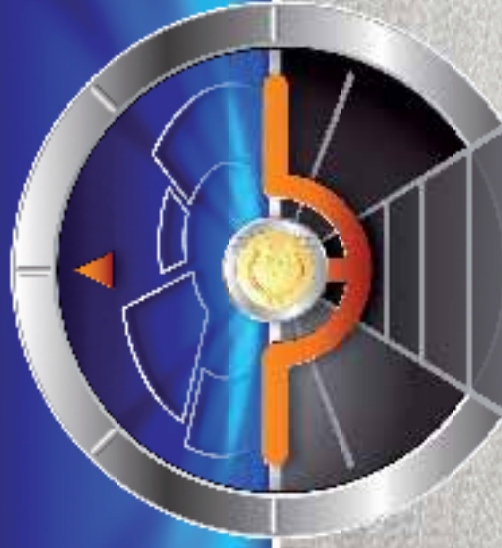
Spaans erekruis

Op 4 februari ontving Leo Netten uit handen van de Spaanse minister van Justitie de *Cruz de Honor de la Orden de San Raimundo de Peñafort*. “Wat mij betreft heeft de Union deze onderscheiding gekregen, niet ik”, zegt Netten. “Maar goed, de onderscheiding wordt alleen uitgereikt aan personen, dus kwam ik daar als voorzitter van de UIHJ toevallig voor in aanmerking. Ik voel me natuurlijk vereerd dat de Union deze hoge onderscheiding heeft gekregen als erkenning en beloning voor zijn diensten bij het tot stand komen van het nieuwe Spaanse executie- en beslagrecht. San Raimundo de Peñafort (ongeveer 1180-1275) is overigens de patroonheilige van de Spaanse juristen. Hij was lid van de Dominicaanse orde en hield zich onder meer bezig met juridische kwesties.”

zien dat het minnelijke en gerechtelijke traject door één en dezelfde persoon uitgevoerd worden: de gerechtsdeurwaarder. “In sommige Oost-Europese landen gebeurt dit al, daar zijn de incassobureaus afgeschaft. De Wereldbank ziet dit als het meest effectieve model. Sterker nog, de organisatie zou graag nog een stapje verder gaan. Zij pleit ervoor dat een gerechtsdeurwaarder de spil wordt in het totale traject van het innen van vorderingen. Naast de taken die hij nu heeft, kun je dan ook denken aan mediation en schuldhulpverlening. Het is een filosofie die in ons land tot behoorlijk wat commotie zal leiden.”

VAN BESLAG TOT BEKLAG: RONDE TAFELGESPREK MET POLITICI

Professionele software voor Gerechtsdeurwaarders

Van pré-incasso tot en met gerechtelijke incasso; alle fasen optimaal beheerd. Dát is EuroDossier.

- Software as a service: geen hardware (meer) nodig
- Geschikt voor grote én kleine kantoren
- Volledig geïntegreerde boekhouding
- Elektronische communicatie met externe partijen
- Uw dataveiligheid is gewaarborgd (ISAE 3402 type II)

Neem contact op via **030-608 44 22** voor meer informatie of een vrijblijvende demonstratie.

SCHELDINGMAKING

CONCURRENTIE INCASSO

RECHTELIJKE INCASSO

PRE INCASSO

EXACTE RECHTEN

FACTURATIE

OPREKENING

ACQUISITIE